

Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ

ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Αριθμός Φύλλου 31 – Τρίμηνη Έκδοση της Ένωσης Αποφοίτων της Εκκλησιαστικής Σχολής Κορίνθου
ISSN 1790-9864 Μάρτιος – Απρίλιος – Μάιος 2014

Τ.Θ. 52057 – Μεταμόρφωση Αττικής, Τ.Τ. 14401

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Του Ηλία Οικονόμου, Ομοτίμου Καθηγητού του Πανεπιστημίου Αθηνών

Η διέλευση από της Ταφής στη ζωφόρο Ανάσταση αναγγέλλεται πανηγυρικά την Κυριακή του Πάσχα, με τις αναρίθμητες επαναλήψεις του κεντρικού και διαχρονικού μηνύματος «ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ».

Δύο χιλιάδες χρόνια ακούγεται συνεχώς η ηχώ της Αναστάσεως του Θεανθρώπου. Το γεγονός φθάνει ως τις μέρες μας σαν ηχώ της ιστορίας του ανθρώπου σε πολλές μορφές και από πολλές αποστάσεις χρονικές, αλλά και ως ομολογία και πίστη.

Και δεν υπάρχει ηχώ χωρίς να υπάρξει ήχος, ούτε απάντηση χωρίς να προηγηθεί ερώτηση. Η ανάσταση είναι ο ήχος, ο Χριστός είναι η ερώτηση, η συνεχής διστορική μαρτυρία της αναστάσεως είναι η ηχώ, η ομολογία πίστεως σ' Αυτόν είναι η απάντηση στην ερώτηση της παρουσίας Του. Και αυτή η απάντηση σφράγισε ως ενδελέχεια την πολιτιστική συνείδηση του Δυτικού πολιτισμού, αλλά και του ανατολικού σε άγνωστο βαθμό.

Η δύναμη και η πνοή του «Αναστάντος» επηρέασε τον πολιτισμό ακόμη και ως μη συνειδητός χριστιανισμός. Και αυτή η αρνητική στάση του τέλους του προηγούμενου αιώνα στάθηκε στα όρια του σεβασμού, της αναγνωρίσεως, του ενδιαφέροντος και της προσδοκίας.

Τι άλλο μπορεί να αποδείξει και αυ-

τή η έρευνα του ιστορικού προσώπου του Χριστού με τις άλλοτε βραχύβιες και άλλοτε διαρκέστερες, αλλά πάντοτε μονομερείς υποθέσεις της. Τι άλλο μπορεί να αποδείξει η προβολή του «Υιού του ανθρώπου» άλλοτε ως οδηγού προς την ηθική, άλλοτε ως ήρωα με την έννοια του ιδρυτού, άλλοτε ως μύθου, άλλοτε ως ιδέας, που δεν είναι ιστορικά πραγματική, άλλοτε ως κήρυ-

κα θρησκευτικότητας μιας φυλής, άλλοτε ως συγχρονισμένου προφήτη και μεταρρυθμιστή, άλλοτε ενσάρκωση του ασκητικού ιδεώδους, εχθρού της ζωής και του πολιτισμού, άλλοτε ως φίλου και συντελεστή του πολιτισμού, ως μεγάλου κοινωνικού αναμορφωτή και άλλοτε ως ονειροπόλου αρχηγού εκείνων που ζητούν να ηρεμήσουν την ψυχή τους στο όνειρο του ιδανικού.

Και πρέπει να ομολογηθεί ότι μονομέρεια χαρακτηρίζει όλες τις απόπειρες ιστορικής ερμηνείας του Χριστού, γιατί στη θέση του δόγματος της Εκκλησίας δεν τίθεται μία αυστηρή χωρίς προϋποθέσεις ιστορική έρευνα, αλλά η ψυχολογία και η φαντασία, που κατευθύνονται από πλήθος, συνειδητών ή μη, φιλοσοφικών προϋποθέσεων. Έτσι από τον ένα μοναδικό και ανυπέβλητο Χριστό δημιουργούνται πολλοί μικροί Χριστοί, σπαράγματα του πραγματικού. Και είναι βαρύτερες οι συνέπειες στην ανθρώπινη κοινωνία από τη θεωρητική διάσπαση του θεανθρωπολογικού πρωτοτύπου και προτύπου: η απώλεια του απαραίτητου τελικού σημείου αναφοράς και ταυτίσεως του ανθρώπου.

Αλλά ο Χριστός είναι νέος. Η ανθρωπότητα έχει πριν από την εμφάνισή του ένα εκατομμύριο χρόνια ζωής και μόλις δύο χιλιάδες μετά τον ερχομό του. Δεν ήρθε στην αρχή της ανθρώπινης πορείας, αλλά πολύ μετά από αυ-

τήν, όταν «ήλθε το πλήρωμα του χρόνου» για τη στροφή του ανθρώπου και της πορείας του. Και έχει αυτή η νέα πορεία του ανθρώπου, με την εξασφαλισμένη σχέση της υιότητας προς τον Θεό, να επιδειξεί και το επίτευγμα της αποσπάσεως του ανθρώπου από τα γήινα δεσμά και τις πρώτες –αλλά όχι και τις τελευταίες– ανιχνεύσεις στον χώρο της υλικής δημιουργίας του Θεού. Είναι δικαίωμα για τον γιο του Θεού άνθρωπο η ψηλάφιση των δημιουργημάτων του Πατέρα του.

Η ηχώ της Αναστάσεως παρατείνεται και σήμερα στο υλικό και εγκόσμιο σώμα των οπαδών του, που συνθέτουν το πελώριο, πολυμελές, ζωντανό και ιστορικό σώμα του Χριστού, που κατευθύνεται από το πνεύμα και τη σκέψη Εκείνου. Το «σώμα του Χριστού», στο οποίο επαναλαμβάνεται η ζωή Εκείνου, κάθε μέρα και κάθε νύχτα, ως λόγος, ως πράξη, ως αγωνία, ως θαύμα, ως πορεία, ως προσδοκία, ως αδυναμία, ως

βασανιζόμενος, ως δικαζόμενος από αδίκους και προκατειλημμένους δικαστές, ως καταδίκη, ως σταύρωση, ως θανάτωση, ως ταφή και ως ανάσταση.

Και αυτός ο μέσα στον κοινωνικό και στον ιστορικό χώρο παρατεινόμενος Χριστός είναι η Εκκλησία Του, όχι ως διοικητική ιεραρχία, αλλά ως κοινωνία πιστών στην εικόνα του τέλειου ανθρώπου, που θεμελιώνει την ανθρώπινη γνησιότητά του στο Θεανδρικό υπόδειγμα.

Το σώμα αυτό επαναλαμβάνει αδιάκοπα, όπως και δυο χιλιάδες πριν, στο αντικήρυγμα του ενδοκοσμικού ματεριαλιστικού μεσσία την ηχώ του πιο συνταρακτικού ήχου, που ακούστηκε ποτέ: **Αληθώς Ανέστη!** ☉

* Από το βιβλίο του
«*Ημεροδρόμιο Μεγάλης Εβδομάδας, Έκδ. Αποστολικής Διακονίας 1996*»

Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΑ:

Τατοΐου 121, Μεταμόρφωση Αττικής,
Τ.Κ. 14452

Fax: 210 28 19 550

e-mail: mkal8645@gmail.com

www.eaesk.gr

TAX. ΘΥΡ.: 52057, Τ.Κ. 14401

Συνδρομές – Δωρεές: ΕΤΕ 151/296112-14

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:

Ένωση Αποφοίτων Εκκλ. Σχ. Κορίνθου

ΕΚΔΟΤΗΣ – ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:

Μιχάλης Καλλαράς, τηλ.: 6944 24 30 41

ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Εκδόσεις ΨΥΧΟΠΙΟΣ Α.Ε.

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Σταμάτιος Κοτσάτος & ΣΙΑ Ο.Ε.

Αριθμός φύλλου 31

Μάρτιος – Απρίλιος – Μάιος 2014

ΟΛΟΙ ΣΤΗΝ ΚΟΡΙΝΘΟ!
ΣΤΙΣ 18 ΜΑΪΟΥ ΕΟΡΤΗ
ΤΗΣ ΑΓ. ΦΩΤΕΙΝΗΣ
ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΔΟΣ

ΜΗ ΛΕΙΨΕΙ ΚΑΝΕΙΣ

*Το Δ.Σ. εύχεται
ε' εσάς και τις οικογένειές σας
Καλό Πάσχα*

Ο ΕΥΓΝΩΜΩΝ ΛΗΣΤΗΣ

Από το βιβλίο του αγαπητού φίλου κ. Στέφανου Κισιώτη
«Οδοιπορικό στη Μεγάλη Εβδομάδα» (Εκδ. Ουρανός, Αθήνα 2014)

Ο Ιησούς σταυρώθηκε σαν κακούργος. Είναι χαρακτηριστικό ότι σύντροφοί του σε τόσο τραγικές ώρες είναι δύο ληστές κι εκείνος ανάμεσά τους. Από τους ληστές η Εκκλησία μνημονεύει ιδιαίτερα τον «ευγνώμονα ληστήν», ο οποίος ζήτησε συγχώρηση από τον Ιησού λέγοντας: «Μνήσθητί μου, Κύριε, όταν έλθης εν τη βασιλεία σου».

Ήταν ένας ληστής. Άνθρωπος που είχε διαπράξει πλήθος αξιόποινων πράξεων, τέτοιων και τόσων, που τον έκαναν απεχθή στα βλέμματα των ανθρώπων. Ήταν ένας καταδίκος, της πιο μεγάλης και δίκαιης καταδίκης, αφού ούτε ο ίδιος δεν είχε προβάλει υπεράσπιση και δικαιολογία για τον εαυτό του, αλλά ομολογεί: «*Αξία ων επράξαμεν απολαμβάνομεν*» (Λουκ. 23, 41).

Και όμως αυτό το αποτρόπαιο πρόσωπο, αυτός ο απάνθρωπος τιμάται από την αγία μας Εκκλησία μαζί με τα άχραντα Πάθη του Θεανθρώπου Κυρίου μας. Την ιερότερη και αγιότερη ημέρα, την Αγία και Μεγάλη Παρασκευή, όταν η Εκκλησία προβάλλει τα σεπτά Πάθη του Σωτήρος Χριστού, προβάλλει και αυτόν. Παράδοξο αλλά και μεγαλειώδες το γεγονός. Παράδοξο στην ανθρώπινη λογική και στην πεπερασμένη δικαιοσύνη μας και μεγαλειώδες για το έλεος και τη φιλανθρωπία του Θεού.

Πώς λοιπόν αυτός ο κακούργος προπορεύεται του χορού των αγίων προφητών, των δικαίων και των πατριαρχών της Παλιάς Διαθήκης. Η Εκκλησία απαντά με έναν στίχο από το Συναξάρι της Μεγάλης Παρασκευής: «*Κεκλεισμένας ήνοιξε της Εδέμ πύλας, βαλών ο ληστής κλείδα το Μνήσθητί μου*», δηλαδή άνοιξε τον σφραγισμένο Παράδεισο ο ληστής, βάζοντας σαν κλειδί στην ασφαλισμένη πόρτα το «Μνήσθητί μου».

Αυτός ο ληστής χαρακτηρίζεται ο μεγαλύτερος ληστής όλων των εποχών, γιατί κατόρθωσε να ληστέψει, να διαρρήξει τη βασιλεία του Θεού με μόνον το «Μνήσθητί μου», και έτσι να δικαιώσει τον χαρακτηρισμό του ως ληστή.

«Μικράν φωνήν αφήκεν ο ληστής εν τω σταυρώ, μεγάλην πίστιν εύρε, μια ροπή εσώθη και πρώτος Παραδείσου πύλας ανοίξας εισήλθεν.

Ο αυτού την μετάνοιαν προσδεξάμενος, Κύριε, δόξα σοι»
(β' τροπ. του ιδ' αντιφώνου).

Πόση δύναμη έχει ένας λόγος της καρδιάς! Μπορεί και «*όρη μεθιστάνειν*», αλλά και ακόμη περισσότερο, να ανοίγει πύλες κλειδαμπαρωμένες.

Η δύναμη του αμαρτωλού ανθρώπου βρίσκεται ακριβώς στην ίδια την αποδοχή της αμαρτίας ως γεγονότος κυρίαρχου πάνω του και ταυτόχρονα ως κραυγή ικεσίας προς τον μόνο Σωτήρα και Λυτρωτή.

«Μνήσθητί μου, Κύριε, όταν έλθης εν τη βασιλεία σου», εκλιπαρεί τον σταυρωμένο Κύριο μέσα στους δικούς του αφόρητους πόνους της σταυρικής του καταδίκης (Λουκ. 23, 42). Όχι, δεν είναι ένας απλός λόγος αυτό το «Μνήσθητί μου». Είναι μια μικρή φράση, που αποτυπώνει με τον σαφέστερο τρόπο ταυτόχρονα μια μεγάλη μετάνοια και μια θαυμαστή ομολογία.

«Μνήσθητί μου, Κύριε, όταν έλθης εν τη βασιλεία σου».

Μαζί είναι και μια ομολογία αυτό το «Κύριε», αλλά και πίστη στη βασιλεία Του. Ήταν μεγάλος λόγος ο λόγος του ληστή. «*Σταυρούμενον γαρ βλέπων, βασιλέα εκάλει*», σημειώνει ο Άγιος Κύριλλος Αλεξανδρείας. Αν και τον ατενίζει ταπεινωμένο στον σταυρό, εντούτοις τον προσφωνεί βασιλιά και τον αναγνωρίζει. Κανείς δεν υπερασπίζεται και πολύ περισσότερο κανείς δε φωνάζει αυτή την ώρα ότι ο Ιησούς Χριστός είναι αναμάρτητος, παρά μόνο αυτός. Όταν επιτιμά τον άλλο ληστή, ομολογεί ότι «*ούτος*» –ο Χριστός δηλαδή– «*ουδέν άτοπον έπραξε*» (Λουκ. 23, 41). Δεν έπραξε τίποτε το άτοπο, τίποτε το μεμπτό και επιλήψιμο. Επομένως είναι αναμάρτητος. Πιστεύει ο ληστής και η πίστη του αυτή τον κάνει να ομολογεί άφοβα και ταυτόχρονα να ελπίζει στο άπειρο έλεος του Κυρίου.

Η μετάνοια είναι η δύναμη του αδύναμου ανθρώπου. Δύναμη, γιατί ξανασυνδέει τον άνθρωπο με τον Δημιουργό και Πλάστη του, που είναι ταυτόχρονα και ο σκοπός του. Δύναμη, γιατί ξαναϊδρύει τη βασιλεία του Θεού για τον άνθρωπο. Και είναι η μετάνοια «*αδάπανη*» γι' αυτόν. Μόνος χορηγός της, όπως και του ίδιου του εαυτού του είναι ο Δημιουργός Θεός. Η μόνη κίνηση που ζητάει ο Θεός από τον άνθρωπο είναι η αυτογνωσία, που οδηγεί στην αποδοχή της αμαρτίας ως της αιτίας της διαστροφής/καταστροφής του ανθρώπου,

και στην ύπαρξη της αγάπης του Θεού ως μόνιμης πρόσκλησης για σύνδεση με την αλήθεια και τον εαυτό του. Στο πρόσωπο του ληστή και στον δυναμικό τρόπο, με τον οποίο ξεπερνάει το προσωπικό του πρόβλημα, την αμαρτωλή ζωή του, με την παρουσία, τη χάρη και την αγάπη του κυρίου, γίνεται η υπέρβαση της αντικειμενικής ηθικής σαν δρόμος για την ολοκλήρωση, την τελειότητα του ανθρώπου, και εισάγεται ο τρόπος/δρόμος για την ολοκλήρωση/θέωση, μέσω της αποδοχής της ελεεινότητας με την αναγεννητική παρουσία του Ιησού.

Μ' αυτόν τον ληστή συνδέεται και η φανέρωση του φυσικού περιβάλλοντος του Κυρίου. Αυτός ο Κύριος, ο φίλος των πορνών και των τελωνών, ακόμη και τώρα, στον δρόμο προς το μαρτύριο και πάνω στο κορύφωμα της δύναμής του, έχει συνοδοιπόρο έναν ληστή.

*Κύριε, ο τον ληστήν συνοδοιπόρον λαβών,
τον εν αίματι χείρας μολύναντα,
και ημάς συν αυτώ καταρίθμησον,
ως αγαθός και φιλόανθρωπος.
(α' τροπ. του ιδ' αντιφώνου)*

Κάποτε οι γιοί του Ζεβεδαίου, ο Ιάκωβος και ο Ιωάννης, ζήτησαν από τον Χριστό να καθήσουν ο ένας στα αριστερά και ο άλλος στα δεξιά της δόξας Του. Και να τώρα η δόξα του Κυρίου, ο Σταυρός Του. Κανείς άλλος δε συμπαρίσταται την ώρα αυτή στον Σταυρωμένο, κανένας λόγος παρηγορίας δεν ακούγεται, για να απαλύνει τον πόνο. Μόνο η κραυγή της μετανοημένης και συντριμμένης καρδιάς του ληστή.

«Μνήσθητί μου, Κύριε, όταν έλθης εν τη βασιλεία σου». Τι γλυκιά φωνή παρηγορίας και ευγνωμοσύνης μαζί. Ο σκοπός του ερχομού του Κυρίου είναι αυτός, να οδηγήσει τον αμαρτωλό άνθρωπο στη μετάνοια και ταυτόχρονα κοντά στη δική του Ζωή.

Ποιος βάδισε τόσο γνήσια, βήμα προς βήμα, πλάι στον Κύριο; Ο ληστής και οι Άγιοι, οι Μάρτυρες, οι Όσιοι, οι Ευαγγελιστές, οι Απόστολοι.

Συνοδοιπόρο βρήκε ο Κύριος, που ήπια μαζί του το πικρό ποτήρι. Συνοδοιπόρο, που σήκωσε και αυτός τον βαρύ σταυρό του. Συνοδοιπόρο σ' έναν θάνατο, που εγκυμονούσε τη ζωή, για όσους μπορούν να πεθάνουν *«εν Χριστώ»*, ώστε να ξαναζήσουν *«εν τω Χριστώ και διά του Χριστού»*.

Η αξιότητα του ληστή είναι γνήσια και αυταπόδεικτη. Στον πόνο τον αφόρητο του κρεμασμού αυτός κραυγάζει, ζυγιάζοντας τον πόνο της ψυχής πιο αβάσταχτο: *«Μνήσθητί μου, Κύριε»*. Ξεφώνησε, αντίθετα σε κάθε λογική, στον άλλο κατάδικο μαζί του, την κραυγή της ζωής, όντας ο ίδιος σίγουρος για τον θάνατο.

Τι να υπολογίσει κανείς για τα αντίθετα που συμβαίνουν στη ζωή; Ο μαθητής να αρνείται και να προδίδει τον Δάσκαλό του, ενώ ο ληστής να ξεφωνίζει, με όλη τη δύναμη της καρδιάς του, το έλεος, ικετεύοντας για τη θύμηση στη βασιλεία του Κυρίου.

*Ο μαθητής ηρνήσατο, ο ληστής εβόησε
Μνήσθητί μου, Κύριε, εν τη βασιλεία σου.
(β' τροπ. του ι' αντιφώνου) ☉*

ΑΠΡΙΛΗΣ...

Του Γιώργου Κορκόντζηλα

Ο Απρίλης, έγραψε ο Έλιοτ, *«είναι μήνας ανελέητος»*. Και ο Παλαμάς μίλησε για *«Νύχτα των παθών και του Απρίλη νύχτα»*.

Ο Απρίλης, εξάλλου, είναι και ο πιο γλυκός μήνας του έτους, διότι ζωντανεύει μνημες θυσίας, πόνου, παθών, λύπης αλλά και μνημες χαράς, λύτρωσης, αγάπης, συναδέλφωσης, ειρήνης, αγωνιστικού φρονήματος και ελπίδας.

Είναι ο Απρίλης συνδεδεμένος με το χριστιανικό Πάσχα. Βιώνουμε αφενός τα σεπτά Πάθη του Κυρίου, την αχαριστία του ιουδαϊκού λαού, την προδοσία του Ιούδα, την παράνομη σύλληψη και την άδικη δίκη και καταδίκη, τη Σταύρωση, τη μετάνοια του ληστή αλλά και την άπειρη συγκατάβαση, τη μακροθυμία, την ανεξικακία, τη συγχώρηση των ανόμων και των σταυρωτών: *«Πάτερ, άφες αυτοίς, ου γαρ οίδασι τι ποιούσι»*.

Και αφετέρου εορτάζομεν Χριστόν αναστάντα εκ νεκρών, θάνατον συντρίψαντα και ζωήν χαρισάμενον.

«Κριτά ζώντων και νεκρών, ζωήν ήλθες παρασχείν και ου θάνατον» (Δοξαστικό όρθρου Μ. Παρασκευής).

«Νυν πάντα πεπλήρωται φωτός», «Αναστάσεως ημέρα και λαμπρυνθώμεν τη πανηγύρει», «Αύτη η κλητή και αγία ημέρα...» (Ιωάν. Δαμασκηνού, Κανών του Πάσχα).

«Μηδείς φοβείσθω θάνατον... Χριστός γαρ εγερθείς εν νεκρών απαρχή των κεκοιμημένων εγένετο» (Ιωάν. Χρυσόστομος).

Ταυτίζεται, επίσης, ο Απρίλης με την αναγέννηση της φύσης, τη λαχτάρα της ζωής, τη γοητεία που ασκεί στον άνθρωπο και τον πόθο να την απολαύσει: *«Μάγεμα η φύσις και όνειρο στην ομορφιά και χάρη»* και *«Γλυκειά η ζωή και ο θάνατος μαυρίλα»* (Διον. Σολωμός).

Επιπροσθέτως, ανακαλεί δραματικές στιγμές της ιστορικής μας ζωής, παλαιότερες και πρόσφατες, από τις οποίες κάποιες προκαλούσαν θαυμασμό και διεθνή συμπάθεια για το μεγαλείο τους, ενώ άλλες συγκλόνισαν για τον αποτροπιασμό και την αγριότητά τους και ξεσήκωσαν τη γενική κατακραυγή.

Απρίλη μήνα επιβλήθηκε η Επανάσταση του 1821 στη νότια Ελλάδα και στα νησιά του Αιγαίου.

Απρίλη μήνα συνελήφθη, απαγχονίστηκε και διαπομπεύθηκε ο Πατριάρχης Γρηγόριος Ε΄ και σφαγιάστηκαν σε αντίποινα εξέχοντες Έλληνες και αθώοι κάτοικοι της Πόλης και των μικρασιατικών παραλίων.

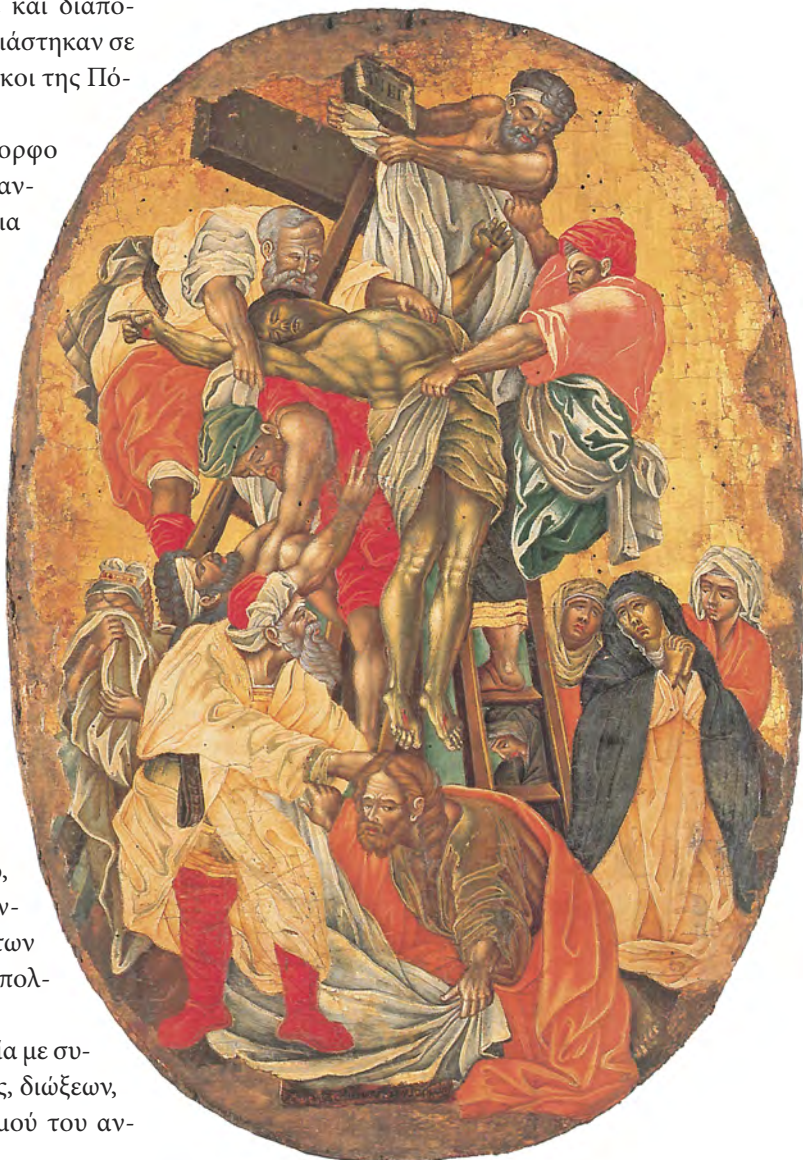
Τον Απρίλη καταστράφηκε η Χίος, «το όμορφο νησί» κατά τον Β. Ουγκό, σφαγιάστηκαν και εξανδραποδίστηκαν χιλιάδες κάτοικοί της. Παρόμοια τύχη είχαν και οι κάτοικοι της Νάουσας.

Και το συγκλονιστικότερο: Απρίλη έπεσε το Μεσολόγγι – αιώνιο σύμβολο του αγώνα του ανθρώπου για τη ζωή και την ελευθερία. Για τους ηρωικούς Μεσολογγίτες έγραψε ο Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος: «Οι άνθρωποι που έπλασαν τη δόξα και την αθανασία του Μεσολογγιού... δεν είχαν ούτε τα φυσικά στηρίγματα ούτε βαριές αρματωσιές τέχνης και πείρας για να χτυπήσουν κατακέφαλα τον οργανωμένο εχθρό. Είχαν μονάχα την απόφασή τους και το κορμί τους. Κρατήθηκαν όσο μπόρεσαν και παράδωσαν το κορμί τους στην καταστροφή και την ψυχή τους στην αθανασία, όταν πια δεν μπορούσαν».

Απρίλη μήνα εισέβαλαν, κατέκτησαν, υποδούλωσαν τον λαό μας οι Γερμανοί και, όσο διήρκεσε η Κατοχή, επισώρευσαν θάνατο, πόνο, δάκρυα, πείνα, κακουχίες, καταρράκωση της ανθρωπίνης αξίας και αξιοπρέπειας, κατάπτωση των ηθικών αξιών και αλλοίωση της συμπεριφοράς πολλών ανθρώπων.

Τέλος, τον Απρίλη καταλύθηκε η δημοκρατία με συνωμοτικό τρόπο και επιβλήθηκε καθεστώς βίας, διώξεων, εκφασισμού της δημόσιας ζωής και ευτελισμού του ανθρώπου.

Κλείνω την παρούσα επίκαιρη αναφορά στον Απρίλιο με το ακόλουθο ποίημα του Frei Agostino de Cruz (1540-1619):

Η Αποκαθήλωση, Κωνσταντίνου Κονταρίνη, μέσα 18ου αι.

ΣΤΟΝ ΕΣΤΑΥΡΩΜΕΝΟ

**Στο σταυρό, Χριστέ μου, σε κάρφωσαν
Εμένα για να λυτρώσεις απ' το βρόχο
Της αμαρτίας.**

**Για να στεφανωθώ απ' τη δόξα Σου
Στεφανωμένο μ' αγκάθια σ' αντίκρισα**

**Σταυρωμένος ανάμεσα σε ληστές
Ατιμάστηκες, για να τιμήσεις εμένα.**

Για να με υψώσεις μαζί σου

Πάνω απ' τη γη,

Φοβερά καρφιά σε τρυπήσαν.

**Στο θείο σου στήθος λόγχη ανελήθη
Το δρόμο της ευτυχίας μου άνοιξε
Την Αγάπη για να χαρώ.**

**Την ψυχή μου η Αγάπη μεταμόρφωσε
Για να νιώσει βαθιά τι σημαίνουν
Τα καρφιά και τ' αγκάθια,
Η λόγχη και ο Σταυρός.**

Εύχομαι το ανέσπερο φως της Αναστάσεως του Κυρίου να φωτίζει τον δρόμο της ζωής μας «εις παν έργον αγαθόν και ευάρεστον τω Θεώ». ☉

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ, αδελφοί.

Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΑΣ ΤΗΣ 8ης ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

Και αυτή τη φορά, όπως κάθε χρόνο, η ετήσια συνάντησή μας για την κοπή της πρωτοχρονιάτικης βασιλόπιτας απέδειξε την πραγματικότητα που βιώνουμε επί τόσες δεκαετίες, ότι, όσα χρόνια κι αν περάσουν, οι άρρηκτοι δεσμοί φιλίας και αμοιβαίας αγάπης που συνδέουν όλους εμάς τους αποφοίτους της Εκκλησιαστικής Σχολής Κορίνθου θα αποδεικνύονται όλο και πιο ισχυροί και θα μας δεσμεύουν ηθικά όλους για να τιμούμε... Δε μας επηρεάζουν ούτε οι καιρικές συνθήκες (το έχουμε αποδείξει άλλωστε παλαιότερα) ούτε ο τόπος της συνάντησης ούτε οι δυσκολίες της ζωής. Η λαχτάρα να ξαναϊδωθούμε και να ανταλλάξουμε κάποιες λέξεις μεταξύ μας μας οδηγεί στην υπέρβαση των εμποδίων αυτών.

Έτσι έγινε και αυτό το Σάββατο 8 Φεβρουαρίου 2014 στον Ι. Ν. του Αγίου Σπυρίδωνος Παγκρατίου, όπου μας φιλοξένησε με περίσσεια καλοσύνη ο π. Χρήστος Αργυρόπουλος, απόφοιτος της Σχολής και εφημέριος του ναού. Έκανε τα πάντα για να μη λείψει τίποτα και τον ευχαριστούμε μέσα απ' την καρδιά μας! Η προσέλευση των αποφοίτων ήταν μεγάλη. Τελέστηκε αρχιερατικό συλλειτουργό, αφού τίμησαν τη συγκέντρωσή μας ο Σεβ. Μητροπολίτης Κορίνθου κ. Διονύσιος και ο Σεβ. Μητροπολίτης Θηβών και Λεβαδείας κ. Γεώργιος, σπουδαστής της Σχολής μας λίγο πριν από το οριστικό της κλείσιμο.

Η ιερή ακολουθία ξεκίνησε με διακοπή ρεύματος για κάποιο διάστημα και κάτω από το φως των κεριών, κάτι που συνέβαλε στη δημιουργία μυσταγωγικής ατμόσφαιρας! Η Θεία Λειτουργία είχε πανηγυρικό χαρακτήρα και ανάλογα ήταν και τα αισθήματα όλων μας. Στο αναλόγιο βρίσκονταν συμμαθητές μας – καταξιωμένοι ιεροψάλτες σε ιερούς ναούς της πρωτεύουσας, με χοράρχη τον ομότιμο Καθηγητή της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, Πρωτοψάλτη κ. Αθανάσιο Βουρλή.

Έγιναν τα καθιερωμένα: Μετά τη Θεία Λειτουργία, ακολούθησε το μνη-

Οι συλλειτουργούντες Αρχιερείς πλαισιωμένοι από το ιερατείο.

Μέλη της χορωδίας της Ένωσής μας ψάλλουν.

μόσυνο των εκλιπόντων αδελφών μας και στη συνέχεια η δεξίωση στην πολυωραία αίθουσα του Ι. Ναού και η κοπή της βασιλόπιτας του συλλόγου για το νέο έτος.

Στη Γενική Συνέλευση που ακολού-

θησε εγκρίθηκε ο ισολογισμός και διεξήχθησαν οι αρχαιρεσίες για την ανάδειξη του νέου Δ.Σ. της Ένωσής μας (Λεπτομέρειες σε άλλη στήλη). ☉

Μ.Π.Κ.

Μνήμες και συγκίνηση στη συνάντηση των Αποφοίτων της Εκκλησιαστικής Σχολής Κορίνθου (Απόσπασμα)

Του Σπύρου Παπαγεωργίου

...Ο Σεβασμιώτατος κ. Γεώργιος λίγο πριν από την απόλυση, συγκινημένος, ευχαρίστησε για την τιμή και την πρόσκληση να παραστεί στη συνάντηση και να ξαναδεί με αυτή την εμπειρία παλιούς συμμαθητές και να θυμηθούν κοινά βιώματα. Μάλιστα τόνισε ότι «οι αείμνηστοι καθηγητές μας σε εποχές δύσκολες μας έδωσαν τις προϋποθέσεις και τις βάσεις για την πορεία της ζωής μας. Μας στήριξαν με τα αυστηρά δεδομένα της εποχής εκείνης, αλλά τόσο σπουδαία και με μεγάλη συμβολή στη ζωή μας. Και η ευγνωμοσύνη μας προς αυτούς είναι μεγάλη. Είναι όχι μια τυπική συνάντηση, αλλά μια συνάντηση που μας γυρίζει στο παρελθόν και ξετυλίγει τις σελίδες της κοινής ζωής μας και μας ανανεώνει».

Ο κ. Γεώργιος αναφέρθηκε επίσης και σε κάποια σημεία της εκκλησιαστικής παράδοσης που κάνουν λόγο για τη συνάντηση και το αντάμωμα προσώπων. «Η Εκκλησία πάντα έδινε μεγάλη σημασία στην αληθινή και γνήσια επικοινωνία. Νιώθουμε το χρέος να γυρίσουμε στα παλιά, να θυμηθούμε πρόσωπα, καταστάσεις, γεγονότα, τους χώρους όπου ζήσαμε δοκιμασίες και βγήκαμε ενισχυμένοι. Και ο Θεός έδωσε οι απόφοιτοι της Εκκλησιαστικής Σχολής Κορίνθου να στολίζουν την Εκκλησία και την πατρίδα μας με σπουδαία στελέχη σε όλους τους τομείς».

Στο τέλος ο κ. Γεώργιος ευχαρίστησε τον Σεβασμιώτατο Κορίνθου κ. Διονύσιο για την πρωτοβουλία του να ανακαινίσει και να αναμορφώσει ένα τμήμα της Σχολής, το «Κροκίδειο Αμφιθέατρο», και ευχήθηκε επί των ημερών του να ξεκινήσει την ανακαίνιση της Σχολής και να έχει τη χαρά να τη δει να επαναλειτουργεί και να ζει στιγμές αίγλης.

Από την πλευρά του ο Σεβασμιώτατος κ. Διονύσιος αναφέρθηκε στη σημαντικότητα της Σχολής Κορίνθου και πως, παρ' όλες τις προσπάθειες που έκανε για την επαναλειτουργία της, αυτές δεν ευοδώθηκαν, αφήνοντας σαφείς αιχμές για τις ευθύνες του κράτους. «Τα πολιτικά τερτίπια, τα καλλικρατικά κόλπα μάς αποδεικνύουν ότι στόχο έχουν τη συρρίκνωση των εκκλησιαστικών θέσεων και το κλείσιμο των Σχολών. Έκανα πολύ μεγάλη προσπάθεια αλλά δυστυχώς δεν τα κατάφερα. Δεν ευθύνομαι όμως εγώ».

Έκλεισε λέγοντας: «Χαίρομαι που είστε εδώ και θυμάστε αυτές τις δύσκολες ημέρες και έχετε ευγνωμοσύνη και τιμάτε τους δασκάλους σας. Και προσπαθείτε να θυμηθείτε τα παιδικά σας χρόνια μέσα στην Εκκλησία. Να έχετε δύναμη και υγεία, να βρισκόσαστε και να ξέρετε ότι έχετε τους πνευματικούς σας πατέρες κοντά σας...» ☉

Η ΕΠΑΝΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΛΕΥΚΩΜΑΤΟΣ

Το όνειρό μας για την επανέκδοση του Λευκώματος της Σχολής μας έγινε πλέον πραγματικότητα χάρη στην ευγενική χορηγία της Περιφέρειας Πελοποννήσου και την αυταπάρνηση του Προέδρου μας κ. Αθ. Ψυχογιού, που διέθεσε το προσωπικό του για να συντελεστεί το έργο. Το αποτέλεσμα είναι πολύ καλό. Ξεπεράστηκαν μεγάλα αλλά και μικρότερα προβλήματα, υπερνικήθηκαν δυσκολίες, εκδόθηκε όμως ένας καλαίσθητος τόμος 580 σελίδων, που θα μείνει στην ιστορία όπως και το προηγούμενο Λεύκωμα.

Το 1992, το τότε Δ.Σ. εξέδωσε ένα πολυτελές αναμνηστικό Λεύκωμα με τίτλο «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΟΡΙΝΘΟΥ 1924-1971», του οποίου η ύλη και η εμφάνιση δημιούργησαν αίσθηση. Αυτό το Λεύκωμα, το σημερινό Δ.Σ., ικανοποιώντας την επιθυμία πολλών μελών εκφρασμένη σε Γενικές Συνελεύσεις, μετά χαράς επανεκδίδει, βελτιώνει αισθητικά και το συμπληρώνει και ως προς την πορεία της Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης στην Κόρινθο και ως προς τη δράση της «Ένωσης», καλύπτοντας με αυτόν τον τρόπο ένα κενό είκοσι ετών και ανανεωμένο το προσφέρει στα μέλη της –μαθητές και αποφοίτους–, σε κάθε φίλο της Σχολής και στην κοινωνία της Κορίνθου «μνήμης ένεκεν».

Η επανέκδοση κατέστη δυνατή χάρη στην ένθερμη, ειλικρινή και επίμονη υποστήριξη του Αντιπεριφερειάρχη Κορίνθου κ. Γεωργίου Δέδε (γιου του αείμνηστου Διαχειριστή της Σχολής μας

Αθανασίου Δέδε), ο οποίος εισηγήθηκε και πέτυχε την έγκριση της αναγκαίας χορηγίας για την έκδοση του παρόντος Λευκώματος.

Ευχαριστούμε, λοιπόν, από καρδιάς τον Περιφερειάρχη Πελοποννήσου κ. Πέτρο Τατούλη, τον Αντιπεριφερειάρχη Κορινθίας κ. Γεώργιο Δέδε και το Περιφερειακό Συμβούλιο Πελοποννήσου.

Είμαστε πεπεισμένοι ότι το παρόν Λεύκωμα, πέραν των άλλων, αποτελεί πολιτιστική προσφορά στην πόλη της Κορίνθου και ως τέτοιο θα παραμείνει ένα ενθύμιο της σύγχρονης ιστορίας της. Ευελπιστούμε ότι, ειδικά στους αγνώστες μαθητές και αποφοίτους της Σχολής, θα ανακαλέσει στη μνήμη εμπειρίες και βιώματα από τα μαθητικά τους χρόνια, θα ανατροφοδοτήσει τους συ-

ναισθηματικούς δεσμούς, θα βοηθήσει ώστε έκαστος –έμπειρος πια διαβάτης της ζωής και ώριμος– να επαναξιολογήσει τη μεγάλη προσφορά της Σχολής στον ίδιο και στην κοινωνία.

Όσον αφορά το περιεχόμενο, επικράτησε ένα πνεύμα σεβασμού προς το παλαιό, και οι προσθήκες που έγιναν απλώς είχαν συμπληρωματικό χαρακτήρα. Η προσπάθειά μας ήταν να φωτισθούν περισσότερο κάποιες πτυχές από τη ζωή μας στη Σχολή. Έχει προστεθεί και η παρουσίαση του Εκκλησιαστικού Λυκείου. Το Λεύκωμα περιλαμβάνει και τη συνέχεια της δράσης της Ένωσης από το 1992 μέχρι και το 2013.

Εκδόθηκαν 500 αντίτυπα με έξοδα της Περιφέρειας Πελοποννήσου και παραδόθηκαν στους χορηγούς. Έχει υπολογιστεί ότι θα διατεθούν από την Ένωση 350 αντίτυπα στα μέλη της αυστηρά και μερικά θα αποσταλούν τιμής ένεκεν σε εξέχουσες εκκλησιαστικές προσωπικότητες.

Γ' αυτό, όσοι από τα μέλη επιθυμούν να το αποκτήσουν, μπορούν να το παραλάβουν δωρεάν από το **Βιβλιοπωλείο των Εκδόσεων ΨΥΧΟΓΙΟΣ, Μαυρομυχάλη 1, τηλ.: 210 3602535**, τις ώρες 8:00-16:00 καθημερινά και 8:00-13:00 το Σάββατο.

Όσοι θα έλθετε στην Κόρινθο για την εορτή της Αγίας Φωτεινής, μπορείτε να το παραλάβετε εκεί. Πρώτα όμως πρέπει να επικοινωνήσετε με τον Γεν. Γραμματέα της Ένωσης **κ. Μιχ. Μαρινό, τηλ.: 6944581583. ☉**

Θερμότερες ευχαριστίες

Με αφορμή την επανέκδοση του Λευκώματος της Εκκλησιαστικής Σχολής Κορίνθου, θα ήθελα να τονίσω την τεράστια συμβολή και συμμετοχή του καθηγητή κ. Μιχάλη Καλλαρά σε αυτό το σημαντικό για όλους εμάς τους αποφοίτους της Εκκλησιαστικής Σχολής έργο. Και να τον ευχαριστήσω θερμά για τις ακαταπόνητες προσπάθειές του και την αδιάλειπτη παρουσία και συνεισφορά του όχι μόνο στο Λεύκωμα αλλά

και στην τριμηνιαία έκδοση της *Φωνής των αποφοίτων*, την οποία έχει αναλάβει εξ ολοκλήρου, από τη συγκέντρωση του υλικού μέχρι το τελικό στήσιμο της εφημερίδας. Η βοήθεια του εκλεκτού φίλου και συνοδοιπόρου Μιχάλη είναι πάντα πολύτιμη!

Σε ευχαριστούμε πολύ, Μιχάλη!

Αθ. Ψυχογιός

Στιγμιότυπο από την κοπή της βασιλόπιτας.

Ο Πρόεδρος της Ένωσης καλωσορίζει τα μέλη της Γενικής Συνέλευσης.

Κατά την ώρα της Θείας Λειτουργίας στον Ι. Ναό του Αγίου Σπυρίδωνος Παγκρατίου.

Ένα μέρος από τους συνδαιτηγμένες στην αίθουσα εκδηλώσεων του Ι. Ναού.

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΦΩΤΕΙΝΗΣ

Τη 18η Μαΐου, ημέρα Κυριακή, εορτή της Αγίας Φωτεινής της Σαμαρείτιδος, πανηγυρίζει το εκκλησάκι της Σχολής μας. Η ημέρα αυτή έχει θεσπιστεί από το Καταστατικό ως ημέρα εορτής της Ένωσης μας. Εμείς οι απόφοιτοι της περιώνυμης Εκκλησιαστικής Σχολής Κορίνθου δε λησμονούμε τη μεγάλη βοήθεια που μας πρόσφερε η Προστάτιδά μας Αγία Φωτεινή και σπεύδουμε ευλαβείς προσκυνητές στη Χάρη της.

Την ημέρα αυτή για φέτος έχουν ορισθεί οι Περιφερειακές Εκλογές και πολλοί θα προβληματισθούν.

Εμείς όμως, χωρίς να παραλείψουμε το καθήκον και το ιερό μας δικαίωμα της ψήφου, κυρίως όσοι κατοικούμε σε κοντινά μέρη, θα πάρουμε πρώτα την ευλογία της Αγίας μέσα στον Ιερό Ναό της, την Αγία Φωτεινή, και

στη συνέχεια θα προσέλθουμε στο εκλογικό κέντρο του τόπου μας.

Στο αναλόγιο θα βρίσκονται και θα ψάλουν μέλη της Χορωδίας της Ένωσης, που αποτελείται από πρωτοψάλτες σε Ναούς των Αθηνών και της Κορίνθου, με χοράρχη τον Κωνσταντίνο Ζήκο.

Πρέπει και πάλι η συμμετοχή μας να είναι αξιόλογη. Να σημειωθεί όμως ότι αυτή τη φορά η Σχολή μας, που στεγάζει τις υπηρεσίες της Περιφέρειας, δε θα είναι ανοικτή για μας, λόγω των εκλογικών αναγκών.

Σας πληροφορούμε επίσης ότι η Ένωση δε θα διαθέσει αυτή τη φορά πούλμαν για τη μεταφορά των μελών της από την Αθήνα στην Κόρινθο. ☺

Ένα Σάββατο απόγευμα στο Ξυλόκαστρο

Π. ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΜΑΡΜΑΡΙΝΟΣ

Του Φώτη Γόγολα

Εκείνο το Σάββατο του φετινού Φεβρουαρίου είχα κατεβεί στο Ξυλόκαστρο για δουλειές. Μου είχε μιλήσει κάποιος φίλος με πολύ θερμά λόγια για τα Σαββατιάτικα κηρύγματα του σεβαστού Γέροντα στην εκκλησία του Αγίου Βλασίου και γι' αυτό αποφάσισα να πάω να τον ακούσω. Για εμένα προσωπικά, αλλά και για όλους εμάς τους αποφοίτους της Εκκλησιαστικής Σχολής Κορίνθου, ο π. Νεκτάριος, αυτός ο πολίος γέροντας της υπακοής, της ταπεινώσης, της αγάπης και της σοφίας, υπήρξε ο πνευματικός μας πατέρας αλλά και το σέμνωμα και το καμάρι της Αποστολικής Εκκλησίας της Κορίνθου. Σπουδαστής και απόφοιτος ο ίδιος της Σχολής του Μεγάλου Δαμασκηνού, προπολεμικά, καταλάβαινε απόλυτα, συμβούλευε τον καθένα μας και μας καθοδηγούσε με τη μεγάλη του αγάπη

και την προσωπική του εμπειρία. Κι εμείς, μικρά και πάμπωχα παιδιά, μαζεμένα από κάθε γωνιά της ελληνικής γης, μακριά από τους φυσικούς μας γονείς, είχαμε την τύχη να βρούμε στο πρόσωπό του έναν αγαθό πατέρα που μας μάζευε κοντά του και μας καθοδηγούσε σωστά.

Ο πατήρ Νεκτάριος υπήρξε πρωτοσύγκελλος της Ιεράς Μητροπόλεως Κορίνθου και υπηρέτησε με αυταπάρνηση τέσσερις Μητροπολίτες (!!!): τον Μιχαήλ, μετέπειτα Αρχιεπίσκοπο Β. και Ν. Αμερικής, τον Προκόπιο, τον Παντελεήμονα και για λίγο τον σημερινό Ποιμενάρχη της Μητροπόλεως Κορίνθου κ. Διονύσιο Β'.

Λειτουργός για χρόνια στο εκκλησάκι της Αγίας Φωτεινής, πνευματικός της Σχολής, όλων σχεδόν των χωριών της Κορινθίας και αργότερα της Ι. Μονής Οσίου Παταπίου αλλά και Ιεροκήρυκας της Μητροπόλεως για πολλές δεκαετίες.

Εκείνο το βράδυ του Σαββάτου της 15ης Φεβρουαρίου στον Ι. Ν. του Αγίου Βλασίου αξιώθηκα, λοιπόν, να συμπεριληφθώ κι εγώ στο ακροατήριό του, που το αποτελούσαν, ως επί το πλείστον, γυναίκες και λίγοι άνδρες. Η ομιλία του θα περιείχε θέματα γενικής φύσεως αλλά και την απαραίτητη ερμηνεία της κυριακάτικης ευαγγελικής περικοπής. Κάθισα στα πίσω καθίσματα και περίμενα ν' αρχίσει ο Γέροντας το κήρυγμά του. Όταν παρουσιάστηκε, κι αργότερα, όταν άρχισε να ομιλεί, έμεινα εκστατικός, θαυμάζοντας παράλληλα και τη ζωτικότητα του! Να σημειωθεί ότι είναι υπερενεργητικότητας την ηλικία αλλά ακμαίος στο πνεύμα και τη νόη-

Ο Πατήρ Νεκτάριος στο μοναστήρι του Οσίου Παταπίου.
Φωτογραφία από παλαιότερη εκδρομή της Ένωσης.

ση. Παρατήρησα επίσης ότι μιλούσε ταπεινά και χαμηλόφωνα, με λόγια που ανέδιδαν άρωμα σοφίας και πνοή αγάπης πατρικής. Τον κοίταζα μέσα από την ιερή γενειάδα του και μου θύμιζε μεγάλες οσιακές μορφές του παρελθόντος, καταξιωμένες στις ψυχές των ανθρώπων. Τον κοίταζα και άκουγα λόγια απλά αλλά αθάνατα και σοφά. Όλοι τον παρακολουθούσαν με άκρα σιγή, ευλάβεια και πολύ ενδιαφέρον και κρέμονταν από τα χείλη του στην κυριολεξία.

Μας μίλησε για την αγάπη και την αξία της μέσα στον σύγχρονο κόσμο, για την ελεημοσύνη, την ταπεινώση. Έκανε ιδιαίτερη αναφορά στη μετάνοια, την εξομολόγηση και την αδιάλειπτη προσευχή. Μάλιστα μας τόνισε ότι δε νοείται κοινωνία του Σώματος και του Αίματος του Κυρίου χωρίς εξομολόγηση ειλικρινή, χωρίς κεκαθαρμένη την ψυχή και το σώμα. Αναφέρθηκε ακόμα και στην περίοδο του Τριωδίου που διανύουμε και στη μορφωτική αξία του για τους φιλόκλουτους χριστιανούς. Με την ευκαιρία της ευαγγελικής παραβολής του Ασώτου, μας μίλησε για τα ολέθρια κακά της ασωτίας, της απιστίας, της απομάκρυνσης από την πατρική στέγη. Μίλησε για την ευθύνη, την αγάπη και τη στοργή των γονέων προς τα τέκνα αλλά και των παιδιών προς τους γονείς και τους πνευματικούς τους πατέρες, ενώ παράλληλα σημείωσε με έμφαση την αξία και τη σημασία του κυττάρου της κοινωνίας και του πολιτισμού, της οικογένειας, που έρχεται ως αποτέλεσμα του θεοσύστατου μυστηρίου του γάμου...

Όταν τελείωσε την ομιλία, τον πλησίασαν όλοι, μαγεμένοι

από τα λόγια του, και του ζητούσαν περαιτέρω διευκρινίσεις, κι αυτός –παρά την κόπωση που αισθανόταν– απαντούσε με προθυμία. Το σεπτό του πρόσωπο έλαμπε! Στο τέλος τον πλησίασα και του θύμισα πως ήμουν κι εγώ μαθητής/ομογάλακτος της Μεγάλης Σχολής της Κορίνθου. Αμέσως φωτίστηκε το πρόσωπό του! Ζήτησε να του πω λεπτομέρειες για τις σπουδές μου κ.λπ., μου έδωσε την ευλογία του και αποχώρησε. Εγώ έμεινα για λίγο εκστασιασμένος και μέσα μου ένιωσα μια πνοή αγιότητας να με διαπερνά! Τι ήταν αυτό, Θεέ μου!

Βγήκα έξω από τον ναό και τα εμπνευσμένα λόγια του ηχούσαν μέσα μου δυνατά. Πήρα την άγουσα για το σπίτι μου σκεπτόμενος πόσο πολύτιμος στάθηκε για τη Μητρόπολη και τον λαό της Κορινθίας ο σεμνός αυτός λειτουργός του Υψίστου. Όπως κατ' επανάληψη μας έχει πει να μην τον ξεχνάμε ποτέ στις προσευχές μας, τον παρακαλούμε κι εμείς

να μας ενθυμείται και να μας μνημονεύει στην προσευχή του ενώπιον του Αγίου Θυσιαστηρίου.

Εγώ, τον ευχαριστώ ιδιαίτερα για την ευλογία που μου έδωσε και που τη θεωρώ πολύτιμη για τη ζωή μου. Έχω την τιμή να γράφω αυτές τις ελάχιστες γραμμές για το θεάρεστο έργο του και την αγιοσύνη του. Ο Θεός να τον ευλογεί και να τον έχει κοντά μας για πολλά ακόμα χρόνια γιατί τον έχουμε ανάγκη.

Σ.Σ. Πριν από μερικά χρόνια, κι ενώ ο σεμνός Γέροντας αποχωρούσε από τα καθήκοντα του πρωτοσύγκελλου της Μητροπόλεως Κορίνθου, τιμήθηκε από την Ιεραρχία της Εκκλησίας της Ελλάδος με τον μεγαλόσταυρο εξαιρέτων πράξεων επί Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος μακαριστού Χριστοδούλου. Το Δ.Σ. της Ένωσής μας συμμετείχε σ' εκείνη την τελετή. ☉

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΤΕΡΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Του Γιώργη Χρ. Γιαννακόπουλου

Μέρος Α'

Γεγονός αναμφισβήτητο είναι ότι τα δημοτικά μας τραγούδια καλύπτουν όλες τις πτυχές της ζωής του ανθρώπου. Όπως έχω και άλλοτε τονίσει είναι η αξονική τομογραφία της ελληνικής ψυχής. Δεν υπάρχει κανένα γεγονός της ζωής του ανθρώπου που να μην έχει περάσει στα δημοτικά μας τραγούδια. Από τη στιγμή της γέννησής του με τα νανουρίσματα και τα ταχταρίσματα έως το κατέβασμά του στην τελευταία του κατοικία, τον τάφο με τα μοιρολόγια, όλες οι ενδιαμέσες εκφάνσεις της ζωής του έχουν καταγραφεί. Και αν ακόμα τη νεότερη ιστορία της Ελλάδος δεν την είχαν καταγράψει οι ιστορικοί με την πένα τους, τα δημοτικά τραγούδια είναι σε θέση να την υποκαταστήσουν και μάλιστα με σαφή και καθαρή αναφορά στα γεγονότα. Οι χαρές, οι λύπες, οι αγωνίες, οι έρωτες, η απελπισία, η προσημονή και η ελπίδα καθώς και άλλα πολλά συναισθήματα έχουν αποτυπωθεί στα δημοτικά μας τραγούδια.

Διάλεξα τρία τραγούδια της πατρίδας μου της Πελοποννήσου, και ειδικότερα της Ηλείας, για να αποδείξω τα παραπάνω. Τα περιστατικά που αναφέρονται στα τρία αυτά αντιπροσωπευτικά

τραγούδια είναι πραγματικές, είναι αληθινές περιπτώσεις και χάρη στο δημοτικό μας τραγούδι έμειναν (τα περιστατικά αυτά) αθάνατα, χρυσή παρακαταθήκη για τις επερχόμενες γενιές.

Πρόκειται για τα τραγούδια:

Τριτσιμπίδας

Γαλάναινα και

Παπαλάμπραινα

Θα ξεκινήσω πρώτα από το τραγούδι *Τριτσιμπίδας*. Και πρώτα οι στίχοι του τραγουδιού, για όσους δεν το γνωρίζουν. (Τους γράφω όπως ακριβώς τραγουδιέται, δηλαδή με τα τσακίσματα και τις αναγκαίες, κυρίως για χάρη του μουσικού μέτρου, επαναλήψεις.)

Το τραγούδι είναι σε ήχο Πρώτο ή σε μακάμ ουσάκ, κατά τους πρακτικούς λαϊκούς οργανοπαίχτες. Να τονίσω εδώ ότι ο Πρώτος ήχος ή μακάμ ουσάκ υπερτερεί στη μουσική παράδοση της Πελοποννήσου και από τους ειδικούς ερευνητές λέγεται ότι ο μουσικός αυτός δρόμος (ήχος) έχει την προέλευσή του από τον αυλό του Πανός. Ο ρυθμός του είναι εξάσημος (και όχι τρίσημος όπως υποστηρίζουν ορισμένοι μουσικά Δυτικο-

τραφείς μουσικοί) και ο χορός είναι ο γνωστός σε όλους μας Τσάμικος ή Πηδηχτός. Αξίζει εδώ να κάνω μια διευκρίνιση σε ό,τι αφορά τον όρο «Τσάμικο». Επειδή πολλές συζητήσεις έχουν γίνει μεταξύ κυρίως των ερευνητών ως προς την ονομασία «Τσάμικος» και πολλές απόψεις έχουν ακουστεί και γραφτεί, θέλω κι εγώ να καταθέσω τη δική μου ταπεινή άποψη. Για πάρα πολλά χρόνια με βασάνιζε η ιδέα να μάθω από πού πήρε αυτό το όνομα ο πηδηχτός αυτός χορός. Για παράδειγμα, ορισμένοι υποστήριζαν και υποστηρίζουν ότι προέρχεται από τους Τσαμηδες. Πέρα για πέρα αυτή η εκδοχή είναι λάθος, αφού οι Τσαμηδες δε χορεύουν καν αυτόν τον χορό. Ύστερα λοιπόν από πολύχρονη έρευνα κατέληξα στην εκδοχή που κατά τη γνώμη μου είναι και η πιο σωστή. Την ονομασία στον χορό την έδωσαν οι Τούρκοι (επί τουρκοκρατίας). Βλέποντας τους κλεφταρματωλούς να χορεύουν αυτόν τον λεβέντικο πηδηχτό χορό κάτω από τα πεύκα στα μετερίζια τον ονόμασαν «Τσάμικο». Το πεύκο στα τουρκικά λέγεται «τσαμ» και επομένως, για τους Τούρκους, ο χορός που χορευόταν κάτω από το «τσαμ», δηλαδή το πεύκο,

γι' αυτούς ήταν ο «Γσάμικος», ονομασία που έχει μείνει ακόμα και τις μέρες μας. Οι στίχοι λοιπόν του τραγουδιού λένε:

ΤΡΙΤΣΙΜΠΙΔΑΣ

(Παραλλαγή Α', η πιο γνωστή)

Βγήκα ψηλά στα διάσελα
Κι αγνάντια στη Μπαρμπάσαινα.
Και αγνάντεψα στον κάμπο
Τριτσιμπίδας κάνει γάμο.

Και καλεί τους συμπεθέρους
Κι όλους τους Μπαρμπασαναίους.

Η Μαριωρή παντρεύεται
Κι όλος ο κόσμος χαιρετά
Με το γιο του Τριτσιμπίδα
Πο 'χει αμπέλια και σταφίδα.

Κάνει το γάμο με βιολιά
Χορεύει η Μαριωρή μπροστά

Και η μάνα της την ερωτεί
«Ποιονε θα πάρεις, Μαριωρή;»
«Του Τριτσιμπίδα το παιδί.
Που 'ν' παιδί και παλικάρι
Και βαρεί και το γιογκάρι» (λιογκάρι)

ΤΟΥ ΤΡΙΤΣΙΜΠΙΔΑ

(Παραλλαγή Β')

Ανέβηκα στα διάσελα
Κι αγνάντια στην Μπαρμπάσαινα.
Για να ιδώ τον Τριτσιμπίδα
Πο 'χει αμπέλια και σταφίδα.

Στης Μπαρμπάσαινας τον κάμπο
Τριτσιμπίδας κάνει γάμο.
Και καλεί τους συμπεθέρους
Ούλους τους Μπαρμπασαναίους.

«Ποιονε θα πάρεις, Μαριωρή;»
«Τον Τριτσιμπίδα που 'ν' παιδί.
Που 'ν' παιδί και παλικάρι
Και βαρεί και το γιογκάρι.

»Πο 'χει αμπέλια και σταφίδες
έχει και πολλές μερίδες.
Πο 'χει στον Πύργο κτήματα
Στην Πάτρα καταστήματα.

»Έχει και πολλούς αγάδες,
Μαριωρή με τους σεβντάδες.
Πο 'χει τα σπίτια τα ψηλά,
Τα μπαλκονάκια τα πολλά».

Μπαρμπάσαινα, Μπαρμπάσαινα,
Με τα πολλά σου βάσανα.

ΤΟΥ ΤΡΙΤΣΙΜΠΙΔΑ

(Παραλλαγή Γ')

ΤΟΥ ΝΤΟΥΡΟΥ

(Παραλλαγή Δ')

Κάτω στις γούβας τα χωριά,
Χορεύει η Μαριωρή μπροστά.
Με Δουκαίους, με Λαλαίους,
Μες στο Λαλαίκο μαχαλά
Χορεύει η Μαριωρή μπροστά.
Με Λαλαίους, με Δουκαίους,
Και με τους Μπαρμπασαναίους
Και με τους Καραμεραίους.

«Ποιονε θα πάρεις, Μαριωρή;»
«Τον Τριτσιμπίδα που 'ν' παιδί.
Που 'ν' παιδί και παλικάρι,
Πο 'χει στον πύργο χτήματα
Στην Πάτρα καταστήματα.

»Πο 'χει σπίτια με λαλέδες,
Μαγαζιά με καφενέδες.
Πο 'χει σπίτια με σταφίδες,
έχει και πολλές μερίδες.
Πο 'χει και πολλούς οντάδες,
Μαριωρή με τους σεβντάδες.»

«Ποιονε θα πάρεις, Μαριωρή;»
«Θέλω τον Ντούρο που 'ν' παιδί.
Που 'ν' παιδί και παλικάρι
Και βαρεί και το γιογκάρι.»

Έβγα ψηλά στα διάσελα
Και κοίτα την Μπαρμπάσαινα.
Για να ιδείς τον Τριτσιμπίδα,
Πο 'χει αμπέλια και σταφίδα.
Πο 'χει τα σπίτια τα ψηλά,
Τα μπαλκονάκια τα πλεχτά.
«Δε θέλω εγώ το Νικολό,
Το γύφτο το Βερουταινό.
Θέλω τον Ντούρο που 'ν' παιδί
Που 'ν' παιδί και παλικάρι
Και βαρεί και το γιογκάρι.»

Η Μαριωρή παντρεύεται
Κι όλος ο κόσμος χαιρετά.

Για το Λάλα, το χωριό αυτό της Ηλείας, έχουν γραφτεί πολλά τραγούδια. Μεταξύ αυτών και το τραγούδι της Μαριωρής και του Τριτσιμπίδα και είναι από τα ωραιότερα και πιο πολυθρύλητα με πανελλήνια διάδοση. Σχετικά με τη Μαριωρή υπάρχουν διάφορες εκδοχές και είναι οι παρακάτω.

Η Μαριωρή, μια νέα πανέμορφη, ήταν Λαλιώτισσα. Αγάπησε τον γιο του Τριτσιμπίδα, πλούσιου και ονομαστού γαιοκτήμονα με αμπέλια και σταφίδες από το χωριό Μπαρμπάσαινα (σημερινό χωριό Βαρβάσαινα), το οποίο βρίσκεται λίγο έξω από τον Πύργο της Ηλείας. Νέοι και όμορφοι, η Μαριωρή και ο Τριτσιμπίδας αγαπήθηκαν παράφορα και αρραβωνιάστηκαν το 1845. Όμως κάποιοι από τους συγγενείς, τους συγχωριανούς ή και φίλους τούς χώρισαν και ανάγκασαν τη Μαριωρή να πάρει για άντρα της τον Ντούρο, ο οποίος ήταν κλητήρας στη δημαρχία του Λάλα. Μάλιστα προέβαλαν ως προτέρημα ότι ο Ντούρος έπαιζε και «γιογκάρι ή λιογκάρι». Γιογκάρι ή λιογκάρι ήταν λαϊκό παραδοσιακό όργανο τύπου μικρού ταμπουρά, το οποίο κατασκευαζόταν από ξύλο ελιάς, η οποία αφθονούσε στην περιοχή της Ηλείας.

Παραλλαγή 4, του Ντούρου

Σύμφωνα λοιπόν μ' αυτή την εκδοχή, η Μαριωρή κλέφτηκε από τον Ντούρο χωρίς τη θέλησή της και αναγκάστηκε με τη βία να παντρευτεί έναν άντρα που ποτέ δεν αγάπησε. Όσο για την τύχη της Μαριωρής και του Τριτσιμπίδα, κατά μία εκδοχή ήταν τρισάθλια, αφού και οι δύο πέθαναν πριν γεράσουν από μαρασμό. Ο Τριτσιμπίδας, εκτός από την κακοτυχία του να χάσει την αγαπημένη του Μαριωρή, έχασε, κατά την παράδοση, όλα του τα πλούτη, τα αμπέλια, τις σταφίδες και τα σπίτια.

Άλλη όμως εκδοχή θέλει το ζευγάρι να παντρεύτηκαν με γάμο που χαρακτηρίστηκε από πλούσιο φαγοπότι, και με πολυήμερα γλέντια με νταούλια και ζουρνάδες.

Άλλη εκδοχή

Η Μαριωρή ήταν κόρη κάποιου πλούσιου αγά της Τρίπολης, του Αβγάδα, ο οποίος έμενε στην Μπαρμπάσαινα και είχε πλούσια χτήματα, αμπέλια και σταφίδες. Στο 1800 αναγκάστηκε να εκπατριστεί εξαιτίας προστριβών λόγω οικογενειακών και κτηματικών διαφορών που είχε με τους ζάμπλουτους αγάδες του Λάλα, τους αδερφούς Σεϊντ και Βεζούλ αγά. Άνθρωποι του Σεϊντ αγά, λίγα χρόνια πριν από την Επανάσταση του 1821, με επικεφαλής τον οπλαρχηγό Δημήτριο Καραμέρο από τον Πύργο, πήγαν στην Τρίπολη κι έκλεψαν την κόρη του Αβγάδα, την Μπεμιγέ, η οποία ήταν δεκατεσσάρων ετών, πανέμορφη και στολισμένη στα ολόχρυσα, την ώρα που πήγαινε στο τέμενος της Τρίπολης για να προσευχηθεί. Την έφεραν στου Λάλα και ο Σεϊντ αγάς τη φυλάκισε στο χαρέμι του. Στις 23 Ιουνίου του 1821 οι Λαλαίοι αγάδες νικήθηκαν στην περιφέρμη

μάχη του Πούσι της Ηλείας και ολονυχτίς εγκατέλειψαν του Λάλα φεύγοντας για την Πάτρα. Πάνω στον πανικό τους και τον φόβο τους ξέχασαν να πάρουν μαζί τους την Μπεμιγέ, η οποία είχε κρυφτεί στα αχούρια (αχυρώνες). Εκεί λοιπόν τη βρήκαν οι Λεντζαίοι από τις Μηλιές, οι οποίοι μπήκαν πρώτοι στου Λάλα. Την πήρε ο Δημήτριος Καραμέρος, την είχε σαν παιδί του, τη βάφτισε και την ονόμασε Μαρία. Ήταν τέτοια η ομορφιά της και η χάρη της που τη φώναζαν Μαριωρή, δηλαδή Μαρία-ωραία, Μαριωραία, Μαριωρή. Όταν η Μαριωρή ήρθε σε ηλικία γάμου, ο Δημήτριος Καραμέρος την πάντρεψε με τον Ιωάννη Ασημακόπουλο, έμπορο, ο οποίος καταγόταν από το χωριό Δούκας της Ηλείας και είχε εγκατασταθεί στην Κωνσταντινούπολη. Σ' αυτόν τον γάμο της η Μαριωρή στάθηκε άτυχη, αφού χήρεψε στα σαράντα της, αλλά διατηρώντας την ομορφιά της και τη χάρη της ξανα-

παντρεύτηκε και πήρε τον Κουμπάτη από το χωριό Δούκας. Η Μαριωρή ήταν ψηλή, λυγερή, με εκφραστικά μάτια και έζησε εκατό χρόνια χριστιανή. Και από τους δυο γάμους της απόχτησε παιδιά και εγγόνια. Πάντα θυμόταν και διηγούνταν τα καθήκαστα από τη ζωή της κοντά στους Τούρκους αγάδες, την απαγωγή της και την περιπέτειά της. Η κυβέρνηση, στις 4-9-1870, της δώρισε ένα σημαντικό μέρος από τις εθνικές εκτάσεις του Μπαστηρά στου Λάλα και ένα σπίτι στη συνοικία Σταυρέικα. ☉

Πηγές: «ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΗΛΕΙΑΣ» Νίκου Τσούρα, Ι.Ν. Λάσκαρης
«Η ΛΑΣΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ», «ΘΡΥΛΟΣ ΠΑΤΡΗΣ» Ηλεκιακή Δημοτική Ποίηση
Αγησίλαος Τσέλαλης «Αβγάδας» (Πελοποννησιακή Εγκυκλοπαίδεια)
- Ι.Κ. Αναστασινός
«Ηλεκιακά» Εφημερίδα «Ο Νουμάς» αρ. φύλ. 296 18-5-190

ΕΣΤΕΙΛΑΝ ΤΙΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΤΟΥΣ

Αλεξανδρόπουλος Παναγ. 20,00
Αναστασόπουλος Παναγ. 10,00
Ανδρέολας Ιωάννης 20,00
Ανδρικόπουλος Δημήτριος 20,00
Αργυρόπουλος Νικόλαος 20,00
Αχαμνός Χρήστος 20,00
Βασιλόπουλος Γεώργιος 20,00
Βερούκιος Δημήτριος 10,00
Βλαχοδημήτρης Νικόλαος 25,00
Βουρλής Αθανάσιος 20,00
Γαλάνης Ιωάννης 20,00
Γεωργάκης Θεόδωρος 10,00
Γιαννακόπουλος Γεώργιος 20,00
Γκουβίτσας Χρήστος 20,00
Γόγολας Φώτιος 20,00
Δαραδήμος Αντώνιος 20,00
Δημόπουλος Γεώργιος 20,00
Διακομανώλης Θωμάς 20,00
Διονυσόπουλος Αθανάσιος 30,00
Δούβρος Βασίλειος 10,00
(Δυσανάγνωστο) 20,00
Ζαμαρίας Ιωάννης 20,00
Ζήκος Κωνσταντίνος 20,00
Ζησιμόπουλος Γεώργιος 20,00
Ηλιόπουλος Διονύσιος 20,00
Ι. Μ. Ηλείας 50,00
Ι. Μ.Θηβών και Λεβαδείας 80,00

Καλατζής Νικόλαος 20,00
Καλλαράς Μιχαήλ 20,00
Καναβάρος Ελευθέριος 20,00
Καρατάσος Γεώργιος 20,00
Καρδάσης Ιωάννης 20,00
Καρύδας Διονύσιος 15,00
Κόκλας Νικόλαος 30,00
Κυριακόπουλος Δημήτριος 20,00
Λαγογιάννης Παναγιώτης 20,00
Λαπατά Στέλλα 20,00
Λιανός Κωνσταντίνος 100,00
Λιότσος Χρήστος 20,00
Λογάνος Χρήστος 20,00
Μαρινός Μιχαήλ 20,00
Μαρκαντώνης Νικόλαος 15,00
Μαυροδήμος Σωτήριος 20,00
Μαυρουδής Περικλής 30,00
Μητρόπουλος Νικόλαος 20,00
Μητρόπουλος Νικόλαος 50,00
Μπίκουλης Σπύρος 100,00
π. Καβαλιεράτος Φώτιος 100,00
π. Μαρκόπουλο; Ανδρέας 50,00
π. Μπλάθρας Γεώργιος 200,00
π. Νίκας Όθων 20,00
π. Σκιαδαρέσης Ιωάννης 30,00
π. Τσάκωνας Ανδρέας 20,00
π. Χαλκιάς Παναγιώτης 20,00

π. Παναγιωτόπουλος Παναγ. 50,00
Πανουργιάς Μιχάλης 20,00
Παπαγεωργίου Αθανάσιος 20,00
Παπαγεωργίου Φώτιος 20,00
Παπαδημητρίου Γεώργιος 20,00
Παπαδόπουλος Νικόλαος 20,00
Παπανικολάου Γεώργιος 20,00
Παπασωτηρίου Κων. 100,00
Παπασωτηρίου Κων.
(για Λεύκωμα) 250,00
Παπαχατζής Δημήτριος 20,00
Παρασκευόπουλος Αλέξ. 20,00
Πατσούρης Γεώργιος 20,00
Πριλής Θεόδωρος 20,00
Σάρκος Δημήτριος 30,00
Σερμιέ Γεώργιος 30,00
Σιψάκης Βασίλειος 30,00
Σούλης Ιωάννης 20,00
Σπυρόπουλος Χριστόφορος 30,00
Σταθόπουλος Παναγ. 50,00
Σταυρόπουλος Κωνσταντ. 50,00
Τρανούδης Εμμανουήλ 20,00
Τσαούλιας Φίλιππος 20,00
Τσιάρας Λάμπρος 40,00
Φαραώ Διονύσιος 20,00
Φωτόπουλος Γεώργιος 20,00
Ψυχογιός Αθανάσιος 100,00

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ

«Αυτός ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός και ο Θεός και Πατήρ ημών, ο αγαπήσας ημάς και δους παράκλησιν αιωνίαν και ελπίδα αγαθήν εν χάριτι, παρακαλέσαι ημών τας καρδίας και στηρίζαι ημάς εν παντί λόγω και έργω αγαθώ» (Β' Θεσ. Β' 16)

Σε αυτή τη σελίδα κάθε μέλος της Ένωσης μπορεί να στέλνει τις συνεργασίες του για δημοσίευση. Εφόσον είναι εφικτό, μπορείτε να στείλετε τα κείμενά σας σε δισκέτα υπολογιστή, ή σε CD, ή στην ηλεκτρονική διεύθυνση mkal8645@gmail.com Εννοείται βέβαια ότι λόγω στενότητας του χώρου οι επιστολές σας θα πρέπει να έχουν περιορισμένη έκταση (έως 400 λέξεις). Με μεγάλη μας χαρά θα δεχόμαστε υποδείξεις και προτάσεις σας για τη βελτίωση της ύλης και την καλύτερη εξυπηρέτηση των σκοπών της Ένωσης μας.

Ζητούμε συγγνώμη που, λόγω πληθώρας ύλης, δεν μπορέσαμε να δημοσιεύσουμε όλες τις συνεργασίες που στάλθηκαν. Αυτές θα δημοσιευθούν σε επόμενα φύλλα.

Μπορείτε να στέλνετε τις επιστολές σας στο fax 2102819550 ή στην ΤΑΧΥΔΡ. ΘΥΡΙΔΑ 52057, Τ.Κ. 14401. Δωρεές ή συνδρομές αποστέλλονται στον λογαριασμό: ΕΤΕ 151/296112-14 ή στα γραφεία της Ένωσης μας, στη διεύθυνση: Τατοΐου 121, Μεταμόρφωση Αττικής, Τ.Κ. 14452.

Ο συμμαθητής και φίλος κ. **Ευάγγελος Χρ. Παπαδάς** με επιστολή του μας παρακαλεί να κάνουμε μνεία του συμπαθέστατου σε όλους Βησσαρίωνα Σαρρή, καθηγητή Τεχνικών και Γραμματέα της Σχολής και του σπουδαίου έργου που επιτέλεσε κατά τη διάρκεια της πολυετούς θητείας του στη Σχολή μας.

Ο κ. Παπαδάς, καθηγητής Μουσικής στη Σχολή Βελλάς των Ιωαννίνων, ομολογεί πως ασχολήθηκε με τη ζωγραφική χάρη στην επιμονή του αείμνηστου καθηγητή μας, και θυμάται με συγκίνηση ότι από την τάξη του σταδιοδρόμησαν δύο ζωγράφοι, ο ίδιος και ο συμπαθέστατος Ιωάννης Καρδάσης, εξαιρετος, επίσης, ζωγράφος.

Με την ευκαιρία των ημερών εθνικής έξαρσης που διανύουμε μας έστειλε αντίγραφα δύο έργων του, που απεικονίζουν ένα ηρωικό πρόσωπο από το μακρινό οικογενειακό του περιβάλλον, τα οποία ευχαρίστως δημοσιεύουμε.

Πρόκειται για απεικονίσεις του ίδιου προσώπου, του Μακεδονομάχου ήρωα Ζαχαρία Παπαδά, Ανθυπολοχαγού Πεζικού, γνωστού ως Καπετάν Φούφα, καταγομένου εκ του χωριού Παπαδά Γορτυνίας.

Στο πρώτο έργο, απεικονίζεται πίσω από τον ήρωα η εκκλησία του χωριού όπου γεννήθηκε, που σήμερα ονομάζεται Πλατανάκι Κυνουρίας, και η προτομή του.

Το έργο κοσμεί το ακόλουθο επίγραμμα:

ΕΛΕΓΕΙΑ

Τω Σταυραετώ Πάρωνος, Κυνουρίας,
Αρκαδίας και Μουρικίου Εορδαίας Κοζάνης
Παπαδά Ζαχαρία
Ανθυπολοχαγώ Πεζικού,
θρυλικώ Μακεδονομάχω
ΚΑΠΕΤΑΝ ΦΟΥΦΑ

*Αρκάδων πολεμάρχων την δόξαν εξήλωσας
Και εκ Πλατανακίου Κυνουρίας μετώκησας
Εν τη Μακεδόνων γη σφόδρα μαχόμενος
Της πολυτίμου ζωής σου ουδόλως φειδόμενος.*

*Εν τω Πανθέω των Μακεδονομάχων κατετάγης
Θυσιασθείς υπέρ ελευθερίας ως προσετάγης
Το περί φιλοπατρίας ήθος διαμηνύων
Και αρετήν ανδρείας των Ελλήνων πάσι δεικνύων.*

Στο δεύτερο έργο ο ήρωας έχει πίσω του το χωριό Παλαιχωρί Εορδαίας Κοζάνης, όπου σκοτώθηκε στις 11/5/1907 πολεμώντας για την απελευθέρωση της Μακεδονίας.

Από τον γιο του Αριστείδη Βαϊόπουλου, Γιώργο, ομότιμο καθηγητή της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, λάβαμε ένα βιβλίο του πατέρα του με τίτλο «**Μέθοδος προς εύρεσιν κωλυμάτων γάμων**» με πολύ ενδιαφέρον περιεχόμενο, καθώς και ένα σημείωμα που αναφέρεται στην

προσφορά της Εκκλησιαστικής Σχολής Κορίνθου. Ο Αριστείδης Βαϊόπουλος ήταν ένας από τους παλαιότερους σπουδαστές της Σχολής μας και είχε υπηρετήσει ως Γραφέας στην Ιερά Μητρόπολη Θεσσαλιώτιδος.

Από το πόνημα αυτό σταχυολογούμε τα εξής:

Η Ιερατική Σχολή της Κορίνθου είναι ένα από τα σημαντικότερα σημεία αναφοράς της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Από την Κόρινθο πέρασαν οι μεγαλύτερες μορφές της Εκκλησίας αλλά και άνθρωποι που έγιναν σπουδαίοι επιστήμονες. Όλοι άφησαν ένα κομμάτι της ψυχής τους στην άκρη της Κορίνθου, στα κτίρια της Σχολής...

Οι καθηγητές με ιδιαίτερο ζήλο φρόντιζαν για τη θρησκευτική και εκκλησιαστική μόρφωση των σπουδαστών...

Παρά τις δοκιμασίες και τις δυσκολίες που διήλθε η σχολή, απέδωσε πλούσιους και εκλεκτούς καρπούς.

Το 1971, όμως, αποφασίζεται από τη δικτατορία το κλείσιμο της Σχολής για να παύσει η χριστιανική και εθνική προσφορά που επιτελούσε.

Η προσφορά της Σχολής είναι πολλαπλή.

Προσέφερε στα γράμματα, αφού αρκετοί καθηγητές πανεπιστημίων και Μέσης Εκπαίδευσης, συγγραφείς και λογοτέχνες προέρχονται απ' αυτήν.

Προσέφερε στη Διοίκηση της Εκκλησίας, αφού πολλοί κληρικοί, πρεσβύτεροι και επίσκοποι προέρχονται από αυτή.

Προσέφερε στο κράτος, αφού πολλοί και εκλεκτοί κρατικοί λειτουργοί προέρχονται από αυτήν.

Το συγκρότημα της Ιερατικής Σχολής και του Μητροπολιτικού Μεγάρου Κορίνθου στη δυτική παραλία της Κορίνθου (Οδός Κροκιάδα), είναι ένα σύμπλεγμα κτιρίων που δομήθηκαν με τον άκαμπτο αντισεισμικό τρόπο δόμησης, ανάμεσα στα έτη 1931-1934.

Στα κτίρια αυτά έχουν ενσωματωθεί στοιχεία της βυζαντινής αρχιτεκτονικής και αποτελούν εξαιρετικό δείγμα εκκλησιαστικής λιτής αρχιτεκτονικής του Μεσοπολέμου.

Η Ιερατική Σχολή Κορίνθου ήταν ένα από τα πρότυπα εκκλησιαστικά ιδρύματα και αποτέλεσε χώρο μαθήσεως για αρκετές δεκαετίες.

Από το 1996, το κτίριο της Ιερατικής έχει κηρυχθεί διατηρητέο από το ΥΠΠΟ.

* Ο Αριστείδης Βαϊόπουλος γεννήθηκε στην Καρδίτσα το 1914. Πήγε αρχικά στην Ιερατική Σχολή Λαμίας και από εκεί στο Ιεροδιδασκαλείο Κορίνθου. Μερικοί από τους συμμαθητές του ήταν ο Μητροπολίτης Γαλλίας Μελέτιος, ο Μητροπολίτης Αυστραλίας Ιεζεκιήλ, ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών Σεραφείμ, ο Χατζηνανέστης, διευθυντής, αργότερα, της Σχολής, ο γνωστός κονφερανσιέ Γεώργιος Οικονομίδης και ο Φώτιος Μπούρας, δικηγόρος Αθηνών.

Την εποχή εκείνη ήταν Μητροπολίτης Κορίνθου ο Δαμασκηνός, ο μετέπειτα Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Αντιβασιλεύς.

ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΝΙΚΗΦΟΡΟ ΚΑΧΡΙΜΑΝΗ

Του Χριστόφορου-Χρήστου Σπυρόπουλου
(Απόσπασμα από επιστολή στο Διοικητικό Συμβούλιο)

Αι ακτίνες της παλαιάς αίγλης της σχολικής μας ζωής και η κίνησις εντός αυτού εξακολουθούν να αντανακλώνται και να λαμβάνουν τους οφθαλμούς μου και αυτήν ταύτην την ώρα, όπου το πάλοι ποτέ εβίωσαμεν όλοι εντός του ευλογημένου χώρου της Σχολής, ακόμη εγώ οσφραίνομαι τους μυρωμένους με μοσχολίβανο χώρους των τάξεων της μαθητείας μας... Εσείς; Το ίδιο... ζούμε με τα θεία εκείνα νάματα, όπου εδιδάχθημεν από τους σοφούς και θεοπέμπτους –μακαριστούς νυν– Δασκάλους μας εις την γεραράν και πολιλίαν ιστορικήν πλέον Σχολήν...

Σας αναφέρω ορισμένα χωρία εξ επιστολών ή προφορικών λόγων προς με κατά καιρούς του πρυτάνεως της Φιλοσοφίας και σοφού Λογοπλάστου –μακαριστού σήμερον Καθηγητού μας– του αιμνήστου Νικηφόρου Καχριμάνη, εκ Πυργέλλης Άργους ορμωμένου:

Επιστολή της 14-1-74 από Ν. Σμύρνην εις Ν. Υόρκην: «Αγαπητέ Χριστόφορε, με χαρά ανέκφραστη πήρα... Ήταν οι καλύτερες ευχές που έλαβα φέτος... Εγώ παραμένω ακόμα εις την Ριζάρειον, έφθασα τον βαθμόν του Γυμνασιάρχου και είμαι πολύ ευχαριστημένος από την απόδοση της δουλειάς μου, μολονότι τα παιδιά-μαθηταί μου τώρα δεν είναι σαν τα παλαιότερα (της Κορίνθου). Έχουν αλλάξει αρκετά στην όλη τους συμπεριφορά και στις επιδόσεις... Πόσο θα ήθελα να μάθω λεπτομερέστερα νέα σου. Είναι σαν πόθος πατέρα προς παιδί...» κ.ά.

Σε προσωπικόν μας διάλογο, ένα έτος πριν την εις Κύριον εκδημίαν του, στη Ραφήνα, σε εκδήλωση του Λυκείου Ελληνίδων, του εκεί τοπικού Συλλόγου, όπου με εκάλεσε τιμής ένεκεν και όπου η σύζυγός του άχρι σήμερον προεδρεύει, η σεβαστή κα Ελένη, ήρchiσε να μου ομολογεί: «Χριστόφορε παιδί μου, με το “ως ευ παρέστης” σε ευχαριστώ που έκανες τον κόπο να ‘ρθεις να σε δω. Μαζί σου ομιλώ την Ελληνική Γλώσσα...». Τον άκουσα να με συμβουλεύει: «*Επίστασθαι, αφιέναι, ενιέναι...*».

Παραμφερείς προτάσεις και λέξεις διδαχής σ’ όλο το μεγαλείο των απολύτων εκφράσεων και νοημάτων της πλουσίας μας μητρικής γλώσσης, της γλώσσης του Ευαγγελίου, Της Μητρός όλων των Γλωσσών του κόσμου...

Κάποια στιγμή σε κάποια ανάπαυλα της εκδηλώσεως εκείνης εις την Ραφήνα, έβγαλε από την τσέπη του σακακιού του ένα απλό σημείωμα και ήρchiσε να μου διαβάξει. Ήταν ένα απόσπασμα ποιήματος ευγνωμοσύνης για τα θεία νάματα της αρτίας εκείνης εκπαίδευσης και την έμπνευση αγάπης προς κάθε συνάνθρωπό μας, προς τους τότε άξιους Δασκάλους του εις το Άργος:

«Πλάστες, δημιουργοί ανθρώπων με ανθρωπιά του «εν ζην» Διδάσκαλοι...»

Στην μνήμη μου εγχάρακτη ανεξίτηλα η προσφορά σας...

Χάρις οφειλομένη!...»

– Χριστόφορε, παιδί μου, πώς τ’ ακούς;

Ήλθε στη μνήμη μου το Πλατωνικόν εκείνο λόγιον «*Ηδιστον το αναμνησκεισθαι των διδασκάλων*» και έτσι αυθόρμητα του απάντησα, μέσα στο μεγαλείο της μεγαλοσύνης του και της ανθρωπιάς, της σοφής ατμόσφαιρας που εκείνη την ώρα με είχε κεντρώσει και, αλήθεια, είχα μείνει αποσβλωμένος...

Σεβαστέ μου και τετιμημένε ευεργέτα και αξέχαστε –όσο ζω– Διδάσκαλε: Η νέα προβατική κολυμβήθρα του Σιλωάμ εις την γην των Κορινθίων –το πάλοι ποτέ ακμάσασα– πόλιν, μας εβάπτισε και εσφράγισε διά πνεύματος Αγίου, ενισχύοντας προς αλλήλους με όρκον την μεταξύ μας ΑΓΑΠΗΝ ΚΑΙ ΑΔΕΛΦΟΣΥΝΗΝ...

Πνευματικέ μου Πατέρα: ευχαριστώ και δοξάζω καθημερινώς το όνομα της Αγίας Τριαδικής Θεότητας, όπου εδόθη ως χάρις από Θεού εις όλους ημάς, η Φωτεινή η Αγία, που έδωσε σε όλους εσάς τους Αρίστους μας παιδαγωγούς την φώτισιν την θείαν να μεταλαμπαδεύσετε τότε εις ημάς τους νεοσσούς της μαθήσεως εις την «μάνα» μας Σχολήν το «φως το της γνώσεως»...

Αξέχαστε Διδάσκαλε, πιστεύσατέ μοι σας παρακαλώ. Ομολογώ ευχαριστών σας εκ βάθους καρδιάς ότι αφ’ ης το 1952 συνηντήθημεν, «ουκ εά με λυπέσθαι η των σων τροπαίων μνήμη» και επαναλαμβάνω εκείνο το Πλατωνικόν λόγιον, καθότι και ο ίδιος υπήρξατε ένας Πλατωνιστής.

Μετά το πέρας της εκδηλώσεως εκείνης του Λυκείου Ελληνίδων της Ραφήνας, ήταν αδύνατον να του ξεφύγω. Μας επήρε μετά της συζύγου μου εις το «Μοναστήρι» του, στο ησυχαστήριό του στην περιοχή του Νέου Βουτζά. Εκεί άναψε όλες τις λυχνίες φωτισμού έσω και έξω της οικίας, επήρε ένα απλό χαρτί ανά χείρας, απεμονώθη εκεί δίπλα στο γραφείον του και σε λίγα λεπτά της ώρας ενεφανίσθη με δάκρυα στα μάτια. Αμέσως ήρchiσε την ανάγνωσιν του κειμένου:

«Επίσκεψη...»

Χάρισμα στο κουιντέτο του αγαπητού μας Χριστόφορου Σπυροπούλου...

Χαράς μεγάλης πανηγύρι...

Στου κήπου μας απόψε τις βραγιές, του σπιτικού μας Πασσαλιά...

Κάποιας αλλόκοτης ανάσας η δροσιά...

Κάποιας χαράς περίσσειας ομορφάδα...

Κάτι που αγγίζει την καρδιά...θερμαίνει την ψυχή... το νου φωτίζει

Γλυκαίνει κι ομορφαίνει τη φύση, το τοπίο...

Και της γης τα όντα... παρόντα... στήνουν χορό

Ετούτη τη στιγμή...

Αναψαν οι λυχνίες όλες, άξαφνο αναπέταγμα του ήλιου
 Που αρματοδρόμος μάς υφαίνει μες στο φως...
 Φωτοχυσία... Όλα σκιρτούν... γιορτάσι, πανηγύρι!
 Ο ήλιος, ο ήλιος, το φως! Ήλιος πολύς...
 Επαφή με το Θεό... συνομιλία!
 Του σπιτιού μας Πασχαλιά
 Ώρα αγάπης
 Μείνε χαρά κοντά μας...
 Σ' αγαπάμε...

N. ΚΑΧΡΙΜΑΝΗΣ

Αυτήν ακριβώς την Πασχαλιά και την αγάπη του Χριστού εμείς αναζητούμε..

Κύριοι, ο αείμνηστος αυτός άνδρας, ο της φιλοσοφίας και της παιδείας εραστής, ο Νικηφόρος Σ. Καχριμάνης, επί πολλούς Λυκαβάντας, εξέθρεψε πνευματικά πλείστα όσα τέκνα του, παιδιά σήμερα καταζωμένα, σε οποιοδήποτε τομέα και μετερίζι και αν ευρίσκονται. Ο καθένας εξ αυτών έχει ανά χείρας τον δαυλό, ήτοι φέρει την σκυτάλην της ευαρέστου και παναρμονίου πνευματικής πανδαισίας... Μια σκυτάλη που δημιουργεί την ψυχικήν μας ωφέλεια. Είμεθα οι κληρονόμοι, είμεθα «Παύλιοι, οι τελευταίοι των Μοϊκανών»! ☉

Ο αείμνηστος καθηγητής μας Νικηφόρος Καχριμάνης με τον συνάδελφό του καθηγητή Μουσικής Δ. Παναγιωτόπουλο-Κούρο στην είσοδο της Ριζαρείου.

ΤΟ ΝΕΟ Δ.Σ.

Οι αρχαιρεσίες της Ένωσής μας της 8ης Φεβρουαρίου ανέδειξαν τους νέους μας εκπροσώπους. Σύμφωνα με το Καταστατικό, ο κ. Μιχαήλ Καλλαράς, ως πλειοψηφών (ο Πρόεδρος μας κ. Αθ. Ψυχογιός απουσίαζε στο εξωτερικό), προσκάλεσε όλους στα γραφεία της Ένωσης και εκεί έγινε η συγκρότηση σε σώμα του νέου Δ.Σ., που έχει ως εξής:

Πρόεδρος:	Αθανάσιος Ψυχογιός
Α' Αντιπρόεδρος:	π. Μαρκόπουλος Ανδρέας
Β' Αντιπρόεδρος:	Κορκόντζηλας Γεώργιος
Γεν. Γραμματέας:	Μαρινός Μιχαήλ
Αν. Γεν. Γραμματέας:	Δημόπουλος Γεώργιος
Ταμίας:	Δαραδήμος Αντώνιος
Μέλη:	Βουρλής Αθανάσιος, Γιαννακόπουλος Γεώργιος Καλλαράς Μιχαήλ
Αναπλ. μέλη:	Τρανούδης Εμμανουήλ Τσάγκαρης Παντελής

Φωτογραφικά στιγμιότυπα από τη συνάντηση της 8ης Φεβρουαρίου

Οι δύο Αρχιερείς που τίμησαν τη συνάντησή μας κατά τη διάρκεια της επιμνημόσυνης δέησης. Αριστερά ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κορίνθου κ. Διονύσιος και δεξιά ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θηβών και Λεβαδείας κ. Γεώργιος.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΜΕΛΗ ΜΑΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΥΓΓΡΑΨΕΙ
ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ
Ή ΑΛΛΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ
Ή ΣΕ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ ΝΑ ΣΤΕΙΛΟΥΝ,
ΕΦΟΣΟΝ ΤΟ ΕΠΙΘΥΜΟΥΝ, ΑΠΟ ΕΝΑ ΑΝΤΙΤΥΠΟ ΤΟΥΣ
ΣΤΗΝ ΕΝΩΣΗ ΓΙΑ ΙΔΡΥΣΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΜΑΣ.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΗ

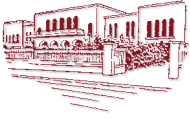
Τα κείμενα που δημοσιεύουμε
στην εφημερίδα μας
δεν υφίστανται έλεγχο
και απηχούν τις απόψεις
των συντακτών τους.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Επειδή πολλά μέλη της Ένωσης έστειλαν συνεργασίες πολυσέλιδες, που είναι πολύ δύσκολο να δημοσιευτούν στον περιορισμένο χώρο της εφημερίδας μας, σας παρακαλούμε να τηρείτε τον περιορισμό των 400 λέξεων που έχει οριστεί από την αρχή.

ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ
Η ΕΝΩΣΗ ΜΑΣ ΜΟΝΑΔΙΚΟ
ΠΟΡΟ ΕΧΕΙ ΤΙΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ
ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ.
ΤΟ ΘΥΜΙΖΟΥΜΕ ΚΑΙ
ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ ΘΕΡΜΩΣ
ΝΑ ΜΑΣ ΣΤΕΙΛΕΤΕ
ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΑΣ.
ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ.

Η ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Του Δημ. Α. Δρίτσα, Δρος Θεολογίας

Η οικογένεια είναι σημαντικός κοινωνικός θεσμός, οι ρίζες του οποίου ανιχνεύονται στις πρώτες μορφές της κοινοτικής οργάνωσης και ζωής του ανθρώπου. Ποιος μπορεί να αμφισβητήσει τη σπουδαιότητα της οικογένειας, η οποία πράγματι αποτελεί το κύτταρο της κοινωνίας; Και όμως, στην εποχή μας διατυπώνονται μερικές απόψεις, όπως «η οικογένεια διαλύθηκε» ή «ο θεσμός της οικογένειας διέρχεται μεγάλη κρίση» και άλλες όμοιες. Διαφωνούμε με αυτές τις θέσεις σχεδόν ολοκληρωτικά. Μπορούμε όμως να κάνουμε λόγο για αποδυνάμωση ή χαλάρωση του θεσμού της οικογένειας, που οφείλεται σε πολλούς και ποικίλους λόγους.

Η χριστιανική διδασκαλία για την οικογένεια έχει ως αφετηρία τη δημιουργία του πρώτου ανθρώπινου ζεύγους: «και εποίησεν ο Θεός τον άνθρωπον, κατ' εικόνα Θεού εποίησεν αυτόν, άρσεν και θήλυ εποίησεν αυτούς» (Γεν. 1, 27). Από το χωρίο αυτό συνάγεται η ισοτιμία των δύο φύλων, νοούμενη ως ισότιμη συμμετοχή τους στο «κατ' εικόνα» και στο «καθ' ομοίωσιν». Οι ιδρυτικοί λόγοι του μυστηρίου του γάμου, ο οποίος αποτελεί τον θεμέλιο λίθο της οικογένειας, είναι οι εξής: «ένεκεν τούτου εγκαταλείπει άνθρωπος τον πατέρα αυτού και την μητέρα και προσκολληθήσεται προς την γυναίκα αυτού, και έσονται οι δύο εις σάρκα μίαν» (Γεν. 2, 24). Ο Χριστός με την παρουσία του και με τη θαυματουργική του παρέμβαση στον γάμο της Κανά αποδέχεται και ευλογεί τον θεσμό της οικογένειας. Ο Απόστολος Παύλος ονομάζει την οικογένεια «κατ' οίκον εκκλησία». Γράφει: «Ασπάσασθε Πρίσκαν και Ακύλαν τους συνεργούς μου εν Χριστώ Ιησού... και την κατ' οίκον αυτής εκκλησίαν» (Ρωμ. 16, 3-5 βλ. και Κολ. 4,15). Η εκκλησιαστική ιστορία επικυρώνει τη διαπίστωση αυτή, αναφερόμενη πολλές φορές σε υποδειγματικές χριστιανικές οικογένειες, όπως αυτές των Τριών Ιεραρχών.

Αλλά ας έλθουμε στη σύγχρονη κατάσταση. Είναι γεγονός ότι η γενικότερη κρίση θεσμών και αξιών επηρέασε και τον θεσμό της οικογένειας. Το ανησυχητικό αυτό φαινόμενο απασχολεί ειδικούς επιστήμονες και ερευνητές. Από χριστιανική άποψη, όπως αρχικά αναφέραμε, παρατηρούμε μια αποδυνάμωση της οικογένειας, η οποία, σε μεγάλο βαθμό, οφείλεται στην περιθωριοποίηση των χριστιανικών αρχών. Όλοι συμφωνούμε ότι η ποιότητα της οικογένειας είναι ευθέως ανάλογη με την

ποιότητα του γάμου. Αυτό σημαίνει ότι η αναμόρφωση της οικογένειας εξαρτάται από την ποιοτική αναβάθμιση του θεσμού του γάμου. Είναι απαραίτητο αυτός να στηρίζεται σε υγιή και σταθερά θεμέλια. Αυτά είναι η αμοιβαία αγάπη των μελλονύμφων, η ελευθερία, η ισοτιμία καθηκόντων και δικαιωμάτων, η αλληλοκατανόηση, η συνεργατικότητα. Η ποιότητα των σχέσεων των γονέων μεταξύ τους αντανακλά στις σχέσεις των άλλων μελών της οικογένειας. Εάν σε αυτά προστεθεί και η σύνδεση της οικογένειας με τη ζωή και την αγιαστική δύναμη της Εκκλησίας, τότε προβάλλει ενώπιόν μας ο υποδειγματικός τύπος της χριστιανικής οικογένειας.

Είναι γεγονός βέβαια ότι οι αντιλήψεις και οι συνθήκες της σύγχρονης ζωής έχουν διαφοροποιηθεί αισθητά από εκείνες των προηγούμενων εποχών. Αυτό σημαίνει ότι ο θεσμός της οικογένειας είναι ανάγκη να προσαρμοστεί στα νέα αυτά δεδομένα, χωρίς να χάσει όμως τη σπουδαιότητα της αποστολής του. Οφείλει να διατηρήσει τον πρωταρχικό ρόλο του στη διαμόρφωση χαρακτήρων. Γιατί η οικογένεια είναι –και πρέπει να παραμείνει– φυτώριο ανάπτυξης των θρησκευτικών, των ηθικών και των κοινωνικών αξιών και αρχών. Το κρίσιμο σημείο στη λειτουργία της εντοπίζεται κυρίως στο πλέγμα των σχέσεων των μελών της μεταξύ τους. Αφετηριακό σημείο αυτών είναι η ηθικοπνευματική ψυχολογική ωριμότητα και η επαγγελματική αποκατάσταση των μελλονύμφων. Ένα άλλο βασικό ζήτημα είναι ο τρόπος αντιμετώπισης των διάφορων προβλημάτων που ανακύπτουν μέσα στην οικογένεια. Ένα από αυτά είναι η πρόωρη ανεξαρτητοποίηση των παιδιών από τους γονείς. Στο πλαίσιο μιας σωστής χριστιανικής οικογένειας το φαινόμενο αυτό εξελίσσεται ομαλά και δεν προσλαμβάνει εκρηκτικές διαστάσεις. Οι γονείς, ως εκπρόσωποι μιας άλλης γενιάς, οφείλουν να «τείνουν ευήκοον ους» στα μηνύματα της εποχής μας. Θεωρούμε αναγκαίο να επισημάνουμε την τόνωση και την ενίσχυση της χριστιανικής οικογένειας στη χώρα μας, όπου επισημαίνεται με ανησυχία η ύπαρξη του δημογραφικού προβλήματος. Αδιαφορία ή επίρριψη ευθυνών σε άλλους παράγοντες ή στο απρόσωπο κράτος δεν δικαιολογούνται προκειμένου να αντιμετωπίσουμε το οξύ αυτό κοινωνικό και εθνικό ζήτημα. Ο καθένας μας ας αναλάβει τις ευθύνες του. ☉